

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **F. S.**, zastoupeného JUDr. Ing. Petrem Machálkem, Ph.D., advokátem se sídlem Pivovarská 58/8, Vyškov, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu**, se sídlem třída Tomáše Bati 21, Zlín, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) R. S.** a **II) K. S.** proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 11. 2010, čj. KUZL 78998/2010, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 6. 11. 2013, čj. 31 A 13/2011 – 90,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 6. 11. 2013, čj. 31 A 13/2011 – 90, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

1. Rozhodnutím ze dne 29. 7. 2010, čj. Výst.330/22/10, Městský úřad Morkovice - Slížany, stavební úřad (dále jen „stavební úřad“), nařídil podle § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a § 39 vyhlášky č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona, ve znění pozdějších předpisů, odstranění stavby hospodářské budovy u rodinného domu č. p. 133 na pozemcích p. č. 181/1, 181/2, 53/6 a 1891 v k. ú. Pornice, postavené v rozporu se stavebním povolením ze dne 6. 6. 1994, čj. 325/94.

2. Rozhodnutím ze dne 16. 11. 2010, čj. KUZL 78998/2010, žalovaný změnil rozhodnutí stavebního úřadu k odvolání žalobce tak, že podmínka č. 1 pro odstranění stavby zní: *Stavba bude odstraněna nejpozději do 6 měsíců ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.* Ve zbytku zůstalo rozhodnutí stavebního úřadu beze změn.

II.

3. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Brně, který rozsudkem ze dne 29. 2. 2012, čj. 31 A 13/2011 – 65, zrušil napadené rozhodnutí a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu rozsudkem ze dne 30. 4. 2013, čj. 8 As 53/2012 – 46, a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení.

4. Poté krajský soud rozsudkem ze dne 6. 11. 2013, čj. 31 A 13/2011 – 90, zrušil rozhodnutí žalovaného a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Rozsudek krajského soudu je, stejně jako všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost zcela odkazuje.

III.

5. Žalovaný (stěžovatel) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

6. Z hlediska přípustnosti kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že krajský soud se sice řídil právním názorem kasačního soudu vysloveným v rozsudku čj. 8 As 53/2012 – 46 a vyzval stěžovatele k předložení chybějících podkladů, ale posléze tyto podklady posoudil v rozporu se stavebním zákonem. Kasační stížnost je přípustná, protože v předchozích rozsudcích se soudy zabývaly pouze vadou řízení spočívající v absenci podkladových dokumentů, nikoliv právním posouzením věci samé. Pokud by kasační stížnost byla shledána nepřipustnou, stěžovateli by bylo odejmuto právo se podle § 102 s. ř. s. bránit proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu.

7. Stěžovatel se dostatečně zabýval tím, zda je odstranění stavby proveditelné. Podotkl, že vlastník sousední stavby [osoba zúčastněná na řízení I]) stavebně technicky oddělil svoji stavbu ihned po vydání rozhodnutí tak, aby žalobce mohl provést odstranění stavby. Stěžovatel se rovněž řádně zabýval otázkou, zda měla být odstraněna celá stavba, nebo pouze její část.

8. Stěžovatel nesouhlasil se závěrem krajského soudu, že žalobce postupoval v souladu s platnými předpisy. Nezákonnost stavby nespočívá v tom, že by se jednalo o stavbu „neoprávněnou“, nýbrž v tom, že byla postavena též na jiném pozemku, než bylo stanoveno ve stavebním povolení, a že její střecha byla postavena v rozporu se schválenou projektovou dokumentací (odchylka přitom není „nepodstatná“).

9. Dále nebylo zřejmé, z jakých podkladů krajský soud vyvodil závěr, že požadované doklady vyžádané stavebním úřadem byly předloženy. Neexistují důkazy, které by prokazovaly předložení požadovaných dokladů. Ze správního spisu naopak vyplývá, že žalobce na výzvu ze dne 25. 3. 2010 nereagoval a nedoložil žádnou písemnost.

10. Stěžovateli nebylo zřejmé, jak krajský soud dospěl k závěru, že předmětná stavba není z hlediska veřejného zájmu natolik důležitá a že z jejího charakteru vyplývá, že nemůže narušovat veřejný zájem. K otázce správního uvážení stěžovatel poukázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 10. 2005, čj. 10 Ca 220/2004 – 26, č. 804/2006 Sb. NSS, podle kterého se správní uvážení při postupu podle § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona neuplatní. V posuzované věci proto nemohlo být rozhodnuto jinak než o odstranění stavby.

11. K závěru krajského soudu, že správní orgán nepřipustně bránil žalobci dokončit stavbu dle původního stavebního povolení, stěžovatel uvedl, že žalobce vyjádřil tento zájem v podání ze dne 25. 3. 2008. Z následujícího průběhu řízení takový záměr již nevyplýval. Zájem žalobce legalizovat nezákonnou stavbu je dán zejména jeho žádostí o dodatečné povolení stavby. Postavit stavbu podle původního stavebního povolení, resp. ji posunout na pozemek, na němž byla povolena, by bylo nepřiměřeně technicky obtížné. Krajský soud nezdůvodnil ani své tvrzení,

že stavební úřad sdělil žalobci, že napravení rozporu je již neproveditelné. Ze správního spisu není zřejmé, že by stavební úřad žalobci jakkoliv bránil odstranit nezákonný stav uvedením stavby do stavu odpovídajícímu stavebnímu povolení.

12. Stěžovatel zdůraznil, že soulad nezákonné stavby s veřejným zájmem prokazuje její vlastník. Dovožoval-li krajský soud okolnosti veřejného zájmu z původního stavebního povolení, jeho postup byl v rozporu se smyslem § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Původní stavební povolení nemůže být podkladem pro rozhodnutí v řízení podle tohoto ustanovení.

13. Žalobce sice předložil žádost o dodatečné povolení stavby, nepředložil však požadované doklady. Neprokázal tedy soulad stavby s veřejným zájmem a stavebnímu úřadu nezbylo, než nařídit odstranění stavby.

IV.

14. Žalobce se ztotožnil s rozsudkem krajského soudu a odkázal na svá předchozí podání. Dále podotkl, že ze spisu nevyplývá, ani není podloženo žádným důkazem, že vlastník sousední stavby oddělil svoji stavbu tak, aby žalobce mohl provést odstranění stavby. Žalobce setrval na názoru, že stavěl v dobré víře na svém pozemku. Umístění stavby nebylo ve stavebním povolení jednoznačně určeno. Hranice pozemku byla dohodnuta se sousedem, o čemž svědčí i skutečnost, že soused si k této stavbě přistavěl dosud nepovolené stavby.

V.1

15. Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval přípustností kasační stížnosti.

16. Kasační stížnost není přípustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem [§ 104 odst. 3 písm. a) věta před středníkem s. ř. s.]. Základním smyslem této úpravy je, aby se Nejvyšší správní soud nemusel opakovaně zabývat týmiž případy (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 8. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 136/05).

17. Ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. obsahuje i výjimku z popsaného pravidla. Kasační stížnost je přípustná, je-li namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v předchozím zrušujícím rozsudku.

18. Nepřípustnost kasační stížnosti se tedy dotýká především otázek, které Nejvyšší správní soud v téže věci závazně posoudil, resp. mohl posoudit (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 22. 3. 2011, čj. 1 As 79/2009 – 165, č. 2365/2011 Sb. NSS). Omezení je odrazem závaznosti právního názoru pro krajský soud v dalším řízení (§ 110 odst. 4 s. ř. s.) a vylučuje i možnost Nejvyššího správního soudu, aby revidoval svůj původní závazný právní názor k nové kasační stížnosti v téže věci (srov. také usnesení rozšířeného senátu ze dne 8. 7. 2008, čj. 9 Afs 59/2007 – 56, č. 1723/2008 Sb. NSS).

19. Judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu dovodila nad rámec doslovného znění § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. další výjimky z aplikovatelnosti tohoto ustanovení. Zpravidla jej nelze vztáhnout na případy, kdy Nejvyšší správní soud vytýká krajskému soudu procesní pochybení, nedostatečně zjištěný skutkový stav nebo nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Odmítnutí kasační stížnosti by v takovém případě znamenalo odmítnutí věcného přezkumu rozhodnutí z pohledu aplikace hmotného práva (viz usnesení rozšířeného senátu čj. 1 As 79/2009 – 165). I v těchto případech se však námitky opakované kasační stížnosti musí pohybovat v rámci již vysloveného právního názoru či pokynu Nejvyššího správního soudu nebo musí směřovat k právní otázce, která v první kasační stížnosti nebyla řešena a kvůli

vadnému procesnímu postupu nebo vadě obsahu rozhodnutí krajského soudu řešena být nemohla.

20. Opakovaná kasační stížnost je obvykle rovněž přípustná, pokud krajský soud doplnil po zrušení svého původního rozsudku dokazování, byť nově zjištěné skutečnosti hodnotil v souladu s názorem Nejvyššího správního soudu, vyjádřeným obecně a *obiter dictum* ve zrušujícím rozsudku (viz rozsudek ze dne 25. 5. 2009, čj. 8 As 25/2009 – 71, srov. také usnesení rozšířeného senátu čj. 9 Afs 59/2007 – 56). Dalším důvodem, o který se může opírat přípustnost opakované kasační stížnosti, je změna právního stavu změnou či zrušením rozhodného právního předpisu, pokud v dané věci nelze aplikovat předpis původní; podobně může jít i o vyslovení protiústavnosti předpisu Ústavním soudem (viz usnesení rozšířeného senátu čj. 9 Afs 59/2007 – 56).

21. Přípustnost opětovné kasační stížnosti (včetně stížnosti podané jiným stěžovatelem, resp. druhým účastníkem řízení) je typicky omezena na důvody, které Nejvyšší správní soud dosud v téže věci neřešil, protože to nebylo třeba nebo to ani nebylo možné.

22. V nyní posuzované věci Nejvyšší správní soud zrušil k první kasační stížnosti stěžovatele rozsudek krajského soudu čj. 31 A 13/2011 – 65 pro vadu řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. Krajský soud totiž v rozporu s § 36 odst. 1 s. ř. s. nevyzval stěžovatele k doplnění podkladů rozhodnutí, které chyběly ve správním spise, a bez dalšího zrušil rozhodnutí o odvolání pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů. Nejvyšší správní soud tedy v rozsudku čj. 8 As 53/2012 – 46 vytkl krajskému soudu procesní pochybení a námitkami obdobnými těm, které stěžovatel vznesl v nyní posuzované kasační stížnosti, se věcně nezabýval. Odmítnutí kasační stížnosti by za této situace vedlo k odmítnutí věcného přezkumu rozhodnutí z pohledu aplikace hmotného práva. Kasační stížnost je proto přípustná.

V.2

23. Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

24. Kasační stížnost je důvodná.

25. Podle stěžovatele nebylo zřejmé, z jakých částí správního spisu krajský soud dovodil, že žalobce předložil stavebnímu úřadu požadované doklady. Ze správního spisu naopak vyplývá, že žalobce nedoložil k výzvě ze dne 25. 3. 2010 žádnou požadovanou písemnost.

26. Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že výzvou ze dne 25. 3. 2010, čj. Výst.330/22/10, stavební úřad vyzval žalobce a osobu zúčastněnou na řízení II), aby do 30. 6. 2010 doplnili svoji žádost o vydání dodatečného povolení stavby o: (1) parcelní čísla stavebního pozemku dle katastru nemovitostí, (2) doplnění seznamu účastníků řízení, (3) údaje o dokumentaci – jméno a adresu zodpovědného projektanta, (4) prohlášení stavebního dozoru, a dále předložili (5) projektovou dokumentaci obsahující zejména situační výkres, stavební výkresy a průvodní souhrnnou technickou zprávu s údaji o stavbě, (6) v případě, že stavba není úplně dokončena a je prováděna svépomocí stavebníkem, prohlášení kvalifikované osoby, že bude provádět odborný dozor nad stavbou, pokud stavebník není způsobilý provádět dozor sám, (7) geometrický plán zaměření stavby, a (8) stanovisko dotčeného orgánu z hlediska požární ochrany. Tyto požadavky odpovídaly § 16 a § 18 vyhlášky č. 132/1998 Sb., které stanoví, jaké údaje a doklady musí být připojeny k žádosti o stavební povolení. Z obsahu správního spisu nevyplývá, že by žalobce na tuto výzvu jakkoliv reagoval a předložil požadované doklady.

Ze spisu zároveň nevyplývá, že by žalobce předložil podklady jindy, například dříve v průběhu správního řízení, a že by je tedy stavební úřad měl k dispozici. Nejvyšší správní soud proto přisvědčil stěžovateli, že není zřejmé, z čeho krajský soud dovodil, že se všechny požadované doklady, kromě stavební dokumentace, ve spise nachází. Ve spise není založena nejenom projektová dokumentace, ale chybí i další zásadní požadované podklady jako například prohlášení stavebního dozoru, geometrický plán zaměření stavby či stanovisko dotčeného orgánu z hlediska požární ochrany. Argumentace krajského soudu tedy nemá oporu ve správním spise, což je nutno považovat za jinou vadu řízení před soudem ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (srov. např. rozsudky ze dne 29. 1. 2009, čj. 9 Ans 4/2008 – 197, nebo ze dne 23. 4. 2009, čj. 1 Azs 10/2009 – 61). Tato vada řízení přitom mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé, protože předložení požadovaných dokladů je jednou ze zákonných podmínek dodatečného povolení stavby, jejíž nesplnění vede k nařízení odstranění stavby.

27. Podle stěžovatele dále krajský soud nijak nezdůvodnil závěr, že stavební úřad nevysvětlil, proč bylo napravení rozporu stavby se stavebním povolením neproveditelné. Ze správního spisu nebylo zřejmé, že by stavební úřad jakkoliv bránil žalobci uvést stavbu do souladu se stavebním povolením.

28. I tato námitka byla důvodná. Krajský soud v napadeném rozsudku uvedl, že ze správního spisu vyplývá, že je na zvážení stavebníka, zda odstraní nezákonný stav odstraněním nepovolené části stavby a jejím dokončením v souladu se stavebním povolením. Je nepřipustné mu v takovém záměru bránit, což se stalo v tomto případě. Žalobce postavil střechu v souladu s přáním osoby zúčastněné na řízení I) a nabídl, že odstraní rozpor stavby se stavebním povolením. Stavební úřad mu ovšem sdělil, že takový postup je neproveditelný, aniž by stanovil proč. Nejvyšší správní soud přisvědčil stěžovateli, že tato část odůvodnění napadeného rozsudku je nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Není totiž zřejmé, na základě jakých podkladů krajský soud dovodil, že stavební úřad bránil žalobci v dokončení stavby podle stavebního povolení a přitom nezdůvodnil, proč je odstranění rozporu mezi stavbou a stavebním povolením neproveditelné. Krajský soud rovněž nevysvětlil, z jakého důvodu by takové případné zamezení žalobcovu záměru bylo nepřipustné.

29. Již tato pochybení, která zatížila napadený rozsudek nepřezkoumatelností, by stačila k jeho zrušení. Pro účely dalšího řízení před krajským soudem však Nejvyšší správní soud považoval za vhodné vyjádřit se i k námitkám směřujícím do samé podstaty sporu, tj. námitkám souvisejícím s § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Krajský soud se totiž v tomto ohledu dopustil nesprávného posouzení právní otázky a zmíněné ustanovení nesprávně vyložil.

30. Stěžovatel namítl, že není zřejmé, z čeho krajský soud dovodil, že předmětná stavba „určitě není z hlediska veřejného zájmu tak důležitá“ a že z jejího charakteru vyplývá, že „rozhodně veřejný zájem narušovat nemůže“. Stěžovatel byl přesvědčen, že při aplikaci § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona se neuplatní správní uvážení stavebního úřadu, správním orgánům proto nezbylo než nařídit odstranění stavby.

31. Podle § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona platí, že stavební úřad nařídí vlastníku stavby odstranění stavby postavené bez stavebního povolení nebo v rozporu s ním. Odstranění stavby se nenařídí, pouze pokud (1) stavebník prokáže, že stavba je v souladu s veřejným zájmem, zejména s územně plánovací dokumentací, cíli a záměry územního plánování, obecnými technickými požadavky na výstavbu, technickými požadavky na stavby a zájmy chráněnými zvláštními předpisy, a (2) jestliže stavebník v řízení o odstranění stavby podá žádost o její dodatečné povolení a předloží podklady a doklady vyžádané stavebním úřadem v jím stanovené lhůtě a v rozsahu jako k žádosti o stavební povolení. Stavební zákon tedy stanoví primární

povinnost stavebního úřadu nařídit odstranění stavby, zjistí-li, že stavba byla postavena bez stavebního povolení nebo v rozporu s ním. Vyhnout se nařízení odstranění nepovolené stavby a dosáhnout tak dodatečného povolení stavby lze pouze v případě splnění dvou podmínek prokazovaných stavebníkem, a sice že stavba je v souladu s veřejným zájmem a zároveň že stavebník podá žádost o její dodatečné povolení a předloží podklady a doklady vyžádané stavebním úřadem v rozsahu jako k žádosti o stavební povolení. Důkazní břemeno leží na stavebníkovi, protože zákonem předpokládaný stav byl porušen jeho počínáním a lze po něm spravedlivě požadovat, aby on sám prokázal, že škodlivé následky jeho postupu nedosahují intenzity, která by vedla k porušení veřejných zájmů. Citované podmínky musí být pro dodatečné povolení stavby splněny kumulativně a není-li splněna jedna z nich, není již třeba zkoumat prokázání druhé. Při nesplnění vymezených předpokladů stavební úřad nařídí odstranění stavby, a to nezávisle na tom, zda je svou povahou bezpečná, vhodná, je dlouhodobě užívána, apod. (viz rozsudky ze dne 10. 11. 2004, čj. 3 As 50/2003 – 57, č. 957/2006 Sb. NSS, ze dne 31. 8. 2010, čj. 8 As 7/2010 – 99, č. 2210/2011 Sb. NSS, ze dne 8. 11. 2007, čj. 6 As 67/2006 - 79, ze dne 29. 2. 2008, čj. 8 As 41/2006 – 78, a rozsudek krajského soudu ze dne 29. 11. 2001, čj. 29 Ca 62/2001 – 24, uveřejněn pod č. 928/2002 in: Soudní judikatura ve věcech správních). Stavební úřad nařídí odstranění stavby i tehdy, pokud stavebník po podání žádosti o dodatečné povolení stavby nepředloží podklady a doklady vyžadované stavebním úřadem (viz rozsudky ze dne 29. 11. 2006, čj. 6 As 43/2004 – 101, nebo čj. 8 As 41/2006 – 78). Lze doplnit, že při aplikaci § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona se neuplatňuje správní uvážení stavebního úřadu. Stavební zákon totiž výslovně stanoví, že stavba postavená bez stavebního povolení nebo v rozporu s ním musí být odstraněna. Nestane se tak pouze při splnění všech zákonných podmínek, což musí stavebník prokázat (viz rozsudek čj. 10 Ca 220/2004 – 26, nebo srov. též rozsudky ze dne 26. 3. 2014, čj. 9 As 167/2012 – 70, nebo ze dne 27. 7. 2011, čj. 1 As 78/2011 – 58).

32. V posuzované věci žalobce podal žádost o dodatečné povolení předmětné stavby a stavební úřad ho výzvou ze dne 25. 3. 2010 vyzval k předložení shora uvedených podkladů, které je třeba připojit k žádosti o stavební povolení. Žalobce na výzvu nereagoval, ze správního spisu je přitom zřejmé, že požadované podklady nebyly jeho součástí, a stavební úřad je tedy neměl k dispozici. Stěžovatel popsaným postupem nesplnil jednu z podmínek pro dodatečné povolení stavby stanovených v § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, proto již nebylo namístě zabývat se splněním druhé podmínky, tj. prokázáním souladu s veřejným zájmem. Stavební úřad byl bez dalšího povinen nařídit odstranění stavby.

33. Kasační soud se tedy neztotožnil s názorem krajského soudu, že stavební úřad měl zkoumat, zda další existence stavby odporuje veřejnému zájmu. Závěr, podle kterého stavební úřad prokazuje v případě nařízení odstranění stavby opak toho, co prokazuje stavebník, tj. nesoulad s veřejným zájmem, je nesprávný a neodpovídá znění ani smyslu § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Toto ustanovení zakotvuje povinnost stavebního úřadu nařídit odstranění nepovolené stavby. Uvedenému důsledku se může stavebník vyhnout pouze zodpovědným a aktivním přístupem – je povinen podat žádost o dodatečné povolení stavby a předložit požadované doklady a podklady v rozsahu jako k žádosti o stavební povolení a prokázat soulad stavby s veřejným zájmem. Jakmile stavebník nesplní některou z těchto podmínek, stavební úřad přistoupí k nařízení odstranění stavby.

34. Zákonná úprava má vnitřní logiku. Možnost dodatečného povolení stavby je třeba vnímat jako určité beneficium a vstřícný přístup stavebního zákona za situace, kdy stavebník porušil své zákonné povinnosti a stavěl bez stavebního povolení nebo v rozporu s ním. Proto po něm lze oprávněně požadovat, aby vyvinul úsilí k nápravě svého předchozího protiprávního jednání.

Důkazní břemeno k prokázání veřejného zájmu tedy leží na stavebníkovi a nepřesouvá se v případě nařízení odstranění stavby na správní orgán.

35. Krajský soud pochybil, pokud požadoval po správních orgánech, aby v kontextu daných skutkových okolností posuzovaly soulad nepovolené stavby s veřejným zájmem. Takový postup nebyl ve smyslu § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona namístě. Nepředložil-li žalobce požadované doklady, stavební úřad zákonně nařídil odstranění stavby.

36. S uvedenými závěry souvisí i další důvodně uplatněná kasační námitka, podle níž krajský soud nesprávně dovodil soulad stavby s veřejným zájmem z původního stavebního povolení. V napadeném rozsudku krajský soud uvedl, že podle původního stavebního povolení nebudou umístěním a uskutečněním stavby ohroženy zájmy společnosti a že dokumentace stavby splňuje obecné technické požadavky na výstavbu. Krajský soud vytkl správním orgánům, že nevysvětlily, proč požadují prokázání veřejného zájmu, když předmětná stavba je z „blediska hodnocení důležitosti“ méně důležitá a již ve stavebním povolení bylo prokázáno, že se nepřičí veřejnému zájmu. Nejvyšší správní soud především poukazuje na shora uvedené závěry a znovu připomíná, že žalobce k výzvě stavebního úřadu nepředložil požadované doklady, čímž nesplnil jednu z podmínek pro dodatečné povolení stavby. Za této situace nebylo nutné zkoumat, zda stavba byla v souladu s veřejným zájmem, resp. zda žalobce tuto skutečnost prokázal.

37. K samotnému veřejnému zájmu soud doplňuje, že účelem řízení podle § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona není prospektivní povolení dosud neexistující stavby, nýbrž retrospektivní, resp. dodatečná „legalizace“ stavby již existující (viz např. rozsudek čj. 8 As 7/2010 – 99). Stavební úřad tedy musí u stavby, která byla postavena v rozporu se stavebním povolením (nebo bez něj), posoudit, zda taková stavba odpovídá všem požadavkům stavebního práva, a zda ji lze dodatečně povolit. Stavební úřad musí vycházet z faktického stavu, tj. stavu, v němž byla stavba skutečně postavena, nikoliv ze stavu, který byl předpokládán stavebním povolením. Takový postup by byl nesmyslný a přičil by se zmíněnému základnímu smyslu dodatečného povolení, resp. odstranění, nepovolené stavby. Dovodil-li krajský soud soulad stavby s veřejným zájmem z původního stavebního povolení, pochybil. Otázku, zda stavba postavená v rozporu se stavebním povolením je v souladu s veřejným zájmem, nelze posuzovat jen podle původního stavebního povolení.

38. Závěrem soud podotýká, že oporu ve správním spise nemá ani tvrzení krajského soudu, podle nějž správní orgán nevysvětlil, proč není dostačujícím odstranění pouze části stavby a nevzal v úvahu skutečnost, že soused opřel o předmětnou stavbu žalobce další stavby. Pro stručnost kasační soud odkazuje na straně 5 rozhodnutí o odvolání, kde se stěžovatel podrobně zabýval tím, proč je odstranění pouze části stavby neproveditelné, a vyjádřil se i k námitce týkající se stavby souseda opřené o stavbu žalobce.

39. Nejvyšší správní soud uzavřel, že napadený rozsudek je stížen nepřezkoumatelností spočívající v nedostatku důvodů a v jiné vadě řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Kasační soud rovněž nepřehlédl, že se krajský soud opomněl zabývat některými žalobními námitkami [zejména námitkou, že správní orgán neměl pokračovat v řízení o odstranění stavby, dokud nerozhodl o žádosti o dodatečné povolení předmětné stavby a stavby osoby zúčastněné na řízení I)]. Za této procesní situace se Nejvyšší správní soud z důvodu nadbytečnosti již nezabýval dalšími kasačními námitkami stěžovatele ani stěžovatelem předloženými důkazy v podobě fotografií stavby žalobce a sousední stavby.

40. Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, proto rozsudek krajského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V něm krajský soud rozhodne vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

41. Krajský soud rozhodne v novém rozhodnutí rovněž o nákladech řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 19. listopadu 2014

JUDr. Jan Passer
předseda senátu